De Boodschappenbus in Kerkrade

Wat is de Boodschappenbus?
De Boodschappenbus is een voorziening die in Kerkrade wordt ingezet om inwoners, met name ouderen en mensen met een beperkte mobiliteit, te ondersteunen bij het buitenshuis deelnemen aan activiteiten. De bus (bestuurd door Kerkraadse vrijwilligers) haalt deelnemers thuis op en brengt hen naar de supermarkt. Daarnaast zijn er uitstapjes geweest.

Hoewel de naam suggereert dat het primair om boodschappen doen gaat, is de functie in de praktijk breder. De bus wordt ook gebruikt voor uitstapjes, culturele activiteiten en ontmoetingsmomenten.

Doel van de Boodschappenbus
Het primaire doel van de Boodschappenbus is het vergroten van de mobiliteit en maatschappelijke participatie van inwoners, door het mogelijk te maken om zelfstandig boodschappen te doen. Daarnaast speelt de bus een belangrijke rol in het voorkomen en verminderen van eenzaamheid. Door mensen letterlijk uit huis te halen en samen activiteiten te laten ondernemen, wordt sociale interactie gestimuleerd.

Meerwaarde in het kader van eenzaamheid
De Boodschappenbus heeft meerdere positieve effecten die direct bijdragen aan het tegengaan van eenzaamheid:
1. Doorbreken van sociaal isolement
2. Stimuleren van ontmoeting
3. Versterken van zelfredzaamheid
4. Positieve effecten op gezondheid en welzijn
5. Laagdrempelige aanpak

Minpunten en aandachtspunten
Hoewel de Boodschappenbus veel voordelen heeft, zijn er ook enkele aandachtspunten:
1. Afhankelijkheid van vrijwilligers
2. Beperkt bereik
3. Drempel voor deelname
4. Logistieke beperkingen
5. Geen structurele oplossing voor eenzaamheid

Korte evaluatie Boodschappenbus Kerkrade
Momenteel maken 16 inwoners van Kerkrade gebruik van de Boodschappenbus. Deze inwoners wonen verspreid over heel Kerkrade en zijn niet allemaal even mobiel. De Boodschappenbus is voor hen een sociale aangelegenheid, waarbij er sprake is van een goed contact tussen de inwoners.
De Boodschappenbus voldoet niet meer op het gebied van veiligheid, comfort en duurzaamheid. De bus is verouderd en biedt onvoldoende ruimte om deelnemers op een veilige en praktische manier te vervoeren. Met name het ontbreken van geschikte opbergruimte voor hulpmiddelen zoals rollators vormt een knelpunt. In de praktijk leidt dit ertoe dat zitplaatsen moeten worden opgeofferd, wat zowel het aantal beschikbare plekken beperkt als de veiligheid en het comfort van de rit negatief beïnvloedt.

Daarnaast speelt dat de huidige bus, die op diesel rijdt, niet meer aansluit bij de toenemende duurzaamheidsambities van gemeenten.

Een belangrijk aandachtspunt is bovendien de inzet van vrijwilligers. Vanwege de huidige staat en ervaren onveiligheid van de bus, blijkt het lastiger om vrijwilligers te vinden die bereid zijn om te rijden.

Verschillende opties zijn onderzocht
Een optie is het vervangen van de bus door een veiligere en duurzamere variant, die aansluit bij de vervoersbehoefte van de deelnemers. Het alternatief is een verlengde elektrische bus. De aanschafkosten van deze bus zijn in verhouding tot het aantal deelnemers enorm hoog. De kosten van de huidige bus worden gedekt door abonnementskosten van de deelnemers. Om kostendekkend te kunnen blijven, zouden de abonnementskosten substantieel stijgen.

Daarnaast is er ook gekeken naar alternatieve vormen van ondersteuning die effect hebben op het welzijn en de sociale participatie van de doelgroep. De sociaal werkers van Impuls hebben hierover een voorstel gemaakt.

De afweging is gemaakt op basis van de meerwaarde die het oplevert in verhouding tot de kosten en de praktische uitvoerbaarheid (zoals vrijwilligersinzet en rijbewijseisen).

Conclusie:
Op basis van de verkenning is besloten de Boodschappenbus te stoppen per 1 oktober 2026.
Met de huidige deelnemers worden mogelijke alternatieven bekeken. En waar, naast het halen van de boodschappen, hun behoefte ligt. Een aantal deelnemers hebben zich al ingeschreven voor het Anwb-AutoMaatje. Er worden ontmoetingsmomenten gefaciliteerd voor de deelnemers die daar behoefte aan hebben.
De uren die door Impuls zijn ingezet voor de coördinatie van de Boodschappenbus zijn omgebogen. Deze uren worden nu ingezet voor het versterken van de sociale samenhang en gemeenschapsvorming in de wijken van Kerkrade, onder meer door outreachend werken en het ondersteunen van bewonersinitiatieven.

Eindiging
De betrokkenen zijn geïnformeerd. De betrokkenen zijn de deelnemers, de chauffeurs, de vrijwilligers, GIPS (eigenaar van de bus).